

til som fungerende kommunaldirektør, var det ”en svær december”, da sagerne mod Jacob Bjerregaard begyndte at rulle. Hendes fokus er nu på at få skabt et andet og bedre arbejdsmiljø på rådhuset.

– Det skal være sådan, at man i Fredericia Kommune – uanset, om man er topchef, chef, eller medarbejder – med sindsro kan gå på arbejde i et arbejdsmiljø, der er trygt og rart, og hvor man ikke har ondt i maven. Jeg tror, jeg har en rigtig stor opgave i at signalere den ro og trykthed oven på det forløb, vi alle sammen har været igennem. Der er ingen tvivl om, at det har været nogle hårde måneder for organisationen, og nu skal vi klinke skårene, siger Camilla Nowak. Hun understreger, at hun selv er glad for, at der politisk er udtrykt tillid til forvaltningen og signaleret ordentlighed.

– Det gør, at jeg får en rigtig god fornemmelse i maven, siger Camilla Nowak, som nu har fokus på at få skabt dialog og åbenhed.

– Vi skal derhen, hvor vi tør tale åbent om både, hvad folk har oplevet på arbejdspladsen, men også hvilke skridt vi skal tage for at komme derhen, hvor vi gerne vil. Vi ved alle sammen, at en kulturændring tager tid, og jeg er selv lidt utålmodig, men jeg har tilladt mig selv, at vi også skal kunne være i det her og få det bearbejdet, inden vi trækker den berømte streg i sandet, siger Camilla Nowak.

Derudover har kommunen også givet sig selv en række opgaver efter at en intern afdækning viser, at der er behov for at arbejde med blandt andet embedsmandspligterne og det at turde at sige fra som embedsmand.

– Jeg har et meget stort ansvar for at skabe en kultur, hvor man kommer og siger fra både til mig og til mine chefer, og at vi når en tilstand af, at uenighed er en god ting, og uenighed kan bruges til, at vi sammen kan skabe de bedste løsninger ved at lade forskellige meninger brydes og få forskellige fagligheder i spil. Vores handlinger, når medarbejderne kommer og stiller sig i døren med noget, de mener, vi bør se på, bliver definerende for den kultur, vi sammen skal skabe, siger Camilla Nowak. ■ antj@kl.dk

EKSPERT: KAN BLIVE DEN STØRSTE SKANDALE I VOR TID

Hvis flere brikker passer sammen i sagskomplekset i Fredericia, kan skandalen vokse sig stor, vurderer kommunalforsker Roger Buch. Og så er det endda ikke første gang, en borgmesterskandale rammer kommunen.

tekst ANNA TÖRNQVIST JENSEN

Der var urent trav, da eks-borgmester Jacob Bjerregaard (S) i 2016 købte en byggegrund af Fredericia Kommune.

Den efterfølgende byggetilladelse fik borgmesteren også på en vis, der var i strid med reglerne. Men det mest betændte, som kommunalforsker ved DMJX, Roger Buch, vurderer det, er

det mulige ”nære forhold” mellem den nu afskedigede kommunaldirektør Annemarie Zacho-Broe og Jacob Bjerregaard.

– Det er der, det bliver alvorligt, for hvis der er et muligt habilitetsproblem, så kan en masse beslutninger ende med at være ugyldige, siger Roger Buch og fortsætter:

– Og hvis det viser sig, at sagskomplekset også hænger sammen, så er det her

Det mest sprængfarlige element kan vise sig at blive en mulig ”nær relation” mellem eks-borgmester Jacob Bjerregaard (S) (i midten) og den afskedigede kommunaldirektør Annemarie Zacho-Broe (tv.), vurderer ekspert.

FOTO: CLAUS FISKER / FREDERICIA KOMMUNE / RITZAU SCANPIX

en af vor tids største skandaler. Professor i forvaltningsret ved Aalborg Universitet, Sten Bønsing, bemærker, at der endnu ikke er helt klarhed over det mulige ”nære forhold”. Til gengæld hæfter han sig ved, at kommunens egen afdækning beskriver, at skillelinjen mellem forvaltningen og eks-borgmesteren ikke har været tydelig nok.

– En borgmester skal principielt være helt adskilt fra den konkrete sagsbehandling, og hvis det er tilfældet, at borgmesteren har rettet eller instrueret i konkrete sager, så er det klart ulovligt, siger Sten Bønsing.

Skandaleramt kommune

Inden for blot 10 år har Fredericia Kommune fået to borgmesterskandaler på samvittigheden. Fra 2010-2013 var det Thomas Banke (V), der bar borgmesterkæden. Han måtte trække sig i utide, da han erkendte et årelangt misbrug af morfin.

Viceborgmester Susanne Eilersen (DF) mindes tydeligt tiden med Thomas Banke, og hun mener, de to borgmesterskandaler har ligheder på ét punkt.

– I begge tilfælde har det omhandlet ting, som har været svære at gå hen og forholde en person. Det er meget intimiderende at skulle forholde et menneske: ”Du er da vist afhængig af stoffer” eller ”Du er da vist i et intimt forhold”. Begge dele er lige intimiderende og svære at angribe, særligt hvis de så benægter det, siger Susanne Eilersen, der derudover understreger, at de to sager ikke tåler sammenligning.

– Den ene sag var meget sørgelig og personbåret, fordi det var et menneske, som var afhængig af morfin og derfor agerede helt anderledes personlighedsmæssigt. Der var ikke tale om en forvaltning, som var presset i bund, som vi kan se, den er nu, og der var heller ikke samme problematiske arbejdsmiljø, fortæller Susanne Eilersen.

Netop efter det er kommet frem, at flere gennem tiden forsøgte at gøre opmærksom på, at der muligvis var et så tæt forhold mellem Annemarie Zacho-Broe og Jacob Bjerregaard, at det var problematisk, har Frede-

ricia fået travlt med at indføre en whistleblowerordning.

– Det er i og for sig en skal-opgave rent lovgivningsmæssigt, men det skal bare i gang snarest muligt. Jeg ønsker jo først og fremmest, at vi har en arbejdsplads, hvor det ikke er nødvendigt at ”whistle”, men hvor man trygt kan sige fra, men jeg tror, vi hurtigere kan lykkes med at få en whistleblowerordning og så tage det lange seje træk i forhold til at få skabt en kultur, hvor det ikke er nødvendigt at ”whistle”, siger Fredericias borgmester Steen Wrist (S).

Løsning eller falliterklæring

For Jøren Ullits, ekspert i forvaltningsret ved Syddansk Universitet, er der ingen tvivl om, at en whistleblowerordning er en god løsning.

– Som medarbejder skal man selvfølgelig ikke gå og være bange for at miste sin stilling, hvis man råber vagt i gevær. Det er jo i alles interesse, hvis medarbejderne påpeger noget, de mener kunne være i strid med reglerne. Den store udfordring er, hvis den overordnede godt ved, at noget er i strid med reglerne, og beder medarbejderne gøre det alligevel. Så er det svært at se anden udvej end en whistleblowerordning, og jeg synes, det er godt at indføre en ny mekanisme, som kan være med til at sikre, at reglerne bliver fulgt, siger han. Også Roger Buch mener, en whistleblowerordning er et godt tiltag, men han ærgrer sig over, at de er nødvendige.

– På en måde er det en falliterklæring, for det er et tegn på, at de normale retssikkerhedssystemer ikke fungerer godt nok, siger han.

Nu knokler Fredericia hårdt for at genoprette tilliden til kommunen, og Susanne Eilersen ved, at det er et langt, sejt træk. Hun håber, at det lykkes, så Fredericia ikke om 20 år huskes for to borgmesterskandaler.

– Folk taler stadig om Farum og Brixtofte, og jeg kan godt være bekymret for, at andre sidder om 25 år og taler om borgmester-sagen, eller hvad den måtte blive døbt, når de taler om Fredericia. Det ville jeg godt nok være ked af, for vi har jo en fantastisk by, siger hun. ■ antj@kl.dk

TIDSLINJE

2013

Med 7000 personlige stemmer stryger Jacob Bjerregaard (S) ind på borgmesterposten i Fredericia i 2013. I 2017 bliver han genvalgt med over 10.000 personlige stemmer.

2020

Jacob Bjerregaard meddeler den 8. december 2020, at han vil gå af som borgmester til fordel for et nyt job hos virksomheden Advice. Han vil overlade borgmesterkæden til en partifælle den 1. februar.

Dagen efter skriver Ekstra Bladet første gang om salget af en byggegrund til borgmesteren, og at der har været urent trav i forbindelse med salget af grunden. Ekstra Bladet skriver også om, at kommunaldirektøren har overnattet på hotel på kommunens regning tæt på rådhuset, og at Jacob Bjerregaards hustru fik et chef-job i kommunens havneselskab, hvor den daværende borgmester var næstformand.

I løbet af december beder økonomiudvalget Horten om at lave en advokatundersøgelse, der skal se grundsalget efter i sømmene. Efterhånden får advokaterne udvidede handlemuligheder og mulighed for at undersøge andre ting, de finder relevante.

2021

Den 5. januar hjemsender økonomiudvalget kommunaldirektør Annemarie Zacho-Broe.

Den 23. februar bliver kommunens økonomi- og personalechef, Tommy Abildgaard, hjemsendt. Forklaringen lyder, at forhold af økonomisk karakter ligger bag.

Den 10. marts bliver økonomiudvalget præsenteret for de første dele af advokatundersøgelsen, og herefter bliver Advokatfirmaet Hortens to undersøgelser samt kommunens egne interne afdækning offentliggjort ved et pressemøde den 12. marts.

På pressemødet fremgår det, at et enigt byråd har besluttet, at politiet skal undersøge relationen mellem Jacob Bjerregaard og Annemarie Zacho-Broe nærmere, da der i en årrække har floreret vedholdende rygter om, at de to har en ”nær relation”, og at det kan have haft betydning for de tos habilitet.

Også salget af Argentinervej 42 til Jacob Bjerregaard er en sag for politiet. En borger har tidligere meldt grundsalget til politiet, og nu indgår advokatundersøgelsen i politiets efterforskning.

Af kommunens egne interne afdækning fremgår det, at ”der kan være andre forhold, som kommunen kommer til at afdække i den kommende tid, hvis der opstår tvivl om sager eller aftaler og beslutningsgrundlaget herfor. Kommunen agerer på baggrund af den nuværende viden, og det kan ikke afvises, at andre emner vil kræve en genbehandling i de relevante politiske fora”.